

**Miestne dane a poplatky
za rok 2014**

viac na str. 3

**400 rokov od Spišsko-
podhradskej synody**

viac na str. 6

**Kultúrne podujatia
na marec**

viac na str. 10

Úspešne ukončené projekty mesta Preplatenie finančných prostriedkov pre projekt

Obnova a prestavba bytového domu Starý jarok 47, Spišské Podhradie výstavba 14 nájomných bytov jedno, dvoj a trojizbových o priemernej ploche do 60 m². Vykurovanie ústredné kúrenie s plynovými kotlami centrálné

celkové náklady na prestavbu **808 974,41 €**

Projekt opravy Základnej školy, Palešovo nám. č. 9. „Adaptácia – rekonštrukcia nevyužitých podkrovných priestorov školy na kmeňové učebne, Palešovo námestie Spišské Podhradie.“

celková výška financií z EU a štátneho rozpočtu SR je **707 208,57 €**

Obnova parku na Mariánskom námestí, Spišské Podhradie. „Vychutnajte si atmosféru nášho námestia“

celková výška financií z EU a zo štátneho rozpočtu: **45 653,00 €**

Podané žiadosti o dotácie pre mesto Spišské Podhradie

Podanie žiadosti o financie **na rekonštrukciu meštianskeho domu na Starom jarku 44** z celkovým vnútorným vybavením na múzeum v Spišskom Podhradí

Výška žiadaných finančných prostriedkov z EU a zo štátneho rozpočtu **1 973 727,90 €** (cca 60 miliónov Sk).

■ predloženie žiadosti o NFP v rámci výzvy ROP-3.1-2013/01 ROP za účelom realizácie projektu „Stavebné úpravy meštianskeho domu, Starý jarok

44 na regionálny dom tradičných remesiel.“ ktorého ciele sú v súlade s platným územným plánom obce/samosprávneho kraja a platným programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/samosprávneho kraja;

- zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o NFP;
- financovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt, t.j. vo výške **103 880,39 €** z vlastných zdrojov.
- celkové investičné výdavky **2 077 607,98 €**

Obnov si svoj dom

Názov projektu: **Dom meštiansky**, rekonštrukcia objektu, číslo UZPF 10897/0, Spišské Podhradie, **Mariánske námestie č. 34**, súpisné číslo 559, okres Levoča, Prešovský kraj, parcela KN-C 11, katastrálne územie Spišské Podhradie. Zámerom projektu je realizácia obnovy meštianskeho domu - **výmena vchodových dverí**.

Cieľom projektu je nahradiť jestvujúcu provizórnu presklenú bránu s kovovým, hliníkovým rámom za drevenú bránu osadenú na pánty alebo do zárubne. Nová brána bude materiálová a tvarová kópia pôvodnej vstupnej brány podľa dobovej fotodokumentácie. V podobnom štýle bude riešená drevená výplň vstupu z prejazdu domu do dvora.

Požadovaná dotácia: v eurách: **10 368 €**

Manažment plánu

Aktualizácia manažmentu plánu pôvodnej časti zapísanej lokality „Spišský hrad a pamiatky okolia“ Zázpisu č. 620/bis na listine SD UNESCO – I. etapa

Zámerom a cieľom projektu je:

- **aktualizácia 5 rokov starého MP**, po schválení nového Územného plánu Mesta Spišské Podhradie a príprave – koncepcii obnovy Spišského hradu
- **splnenie podmienok zápisu lokality** na Zozname SD, ako aj úlohu z lokality SD
- **zabezpečenie spoločného riadiaceho plánu celej lokality** pre jej spoločné riadenie a spoločný postup všetkých zainteresovaných v lokalite.

Požadovaná dotácia: v eurách: **11 400 €**

Žiadosť na knihu

HEDr. Ľuboslav Hromjak PhD.:

Lexikon významných osobností Spišského Podhradia.

Lexikón má ponúknuť obyvateľom Spišského Podhradia, ale aj širšej verejnosti **prehľad o osobnostiach pôsobiacich v meste** v posledných dvoch storočiach. **Zahŕňa 130 významných osobností mesta**, pričom predstavuje paletu osobností z oblasti kultúry a vedy.

Požadovaná dotácia: v eurách: **5 000 €**

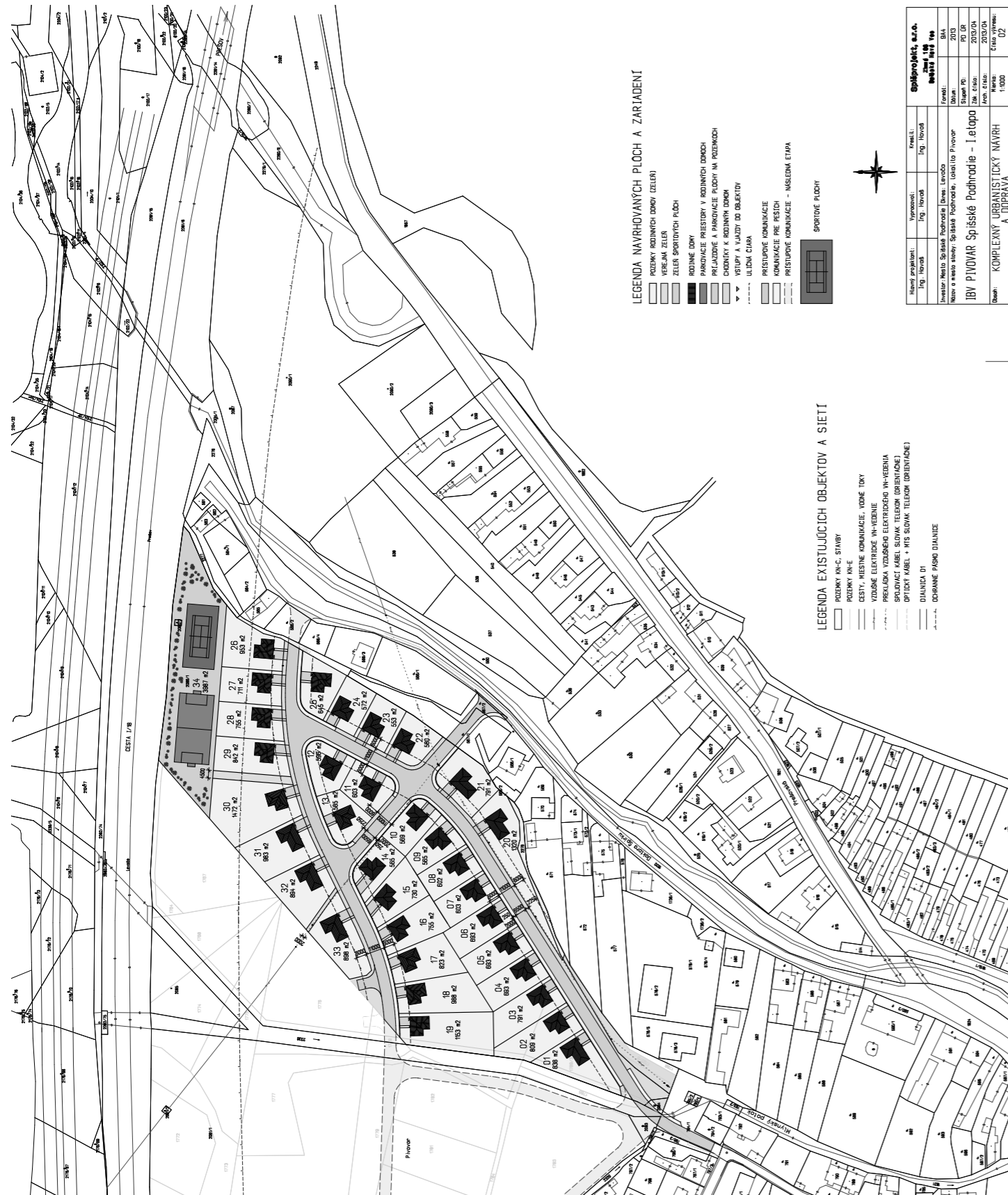
Vypracoval:
MVDr. Michal Kapusta
zástupca primátora

Uznesenie č. : MZ-01-14-B-6

MZ schvaľuje **cenу za m2 na stavebné pozemky v lokalite Pivovar vo výške 14 €** s podmienkou predkupného práva v prípade predaja parcely pre mesto Spišské Podhradie za pôvodnú cenu. Mesto Spišské Podhradie má právoplatné stavebné povolenie na výstavbu Splaškovej kanalizácie, Dažďovej kanalizácie a Vodovodu v lokalite IBV Pivovar.

Vypracoval: MVDr. Michal Kapusta, zástupca primátora

Miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v roku 2014

Miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v roku 2014

Od 1. 1. 2014 sú v meste Spišské Podhradie účinné 3 všeobecne záväzné nariadenia, ktoré upravujú problematiku miestnych daní:

VZN č. 13/2012 o miestnych daniach

VZN č. 14/2012 o podmienkach určovania a vyberania daní z nehnuteľností,

VZN č. 15/2012 o poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,

Všetky 3 všeobecne záväzné nariadenia **zostávajú nezmenené, nemenili sa sadzby dane z nehnuteľností ani sadzby ostatných miestnych daní, ani sadzby miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.** Nedošlo ani k zmene podmienok pre oslobodenie alebo zníženie miestneho poplatku ani miestnych daní ukladaných mestom v zmysle uvedených VZN.

Občanom, ktorí v **prechádzajúcom roku mali zmenu vlastníctva nehnuteľností**, chceme pripomenúť **povinnosť podať do 31. januára priznanie k dani z nehnuteľností.**

Priznanie podáva len daňovník, ktorý v minulom roku:

nadobudol nehnuteľnosť (kúpou, darovaním, dedením.) alebo u ktorých nastali zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane (stal sa vlastníkom ďalšej nehnuteľnosti, predal nehnuteľnosť, daroval nehnuteľnosť, skolaudoval stavbu, získal stavebné povolenie, zmenil sa druh pozemku, zmenila sa výmera nehnuteľnosti, zmenil sa účel užívania stavby).

Daňová povinnosť vzniká 1. januára zdaňovacieho obdobia (roka) nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom sa daňovník stal vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom dane.

Výnimku predstavuje nadobudnutie nehnuteľnosti fyzickou osobou alebo právnickou osobou v priebehu zdaňovacieho obdobia vydražením. V tomto prípade vzniká daňová povinnosť vydražením nehnuteľnosti a daňovník je povinný podať daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti do 30 dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti.

Ak nehnuteľnosť vlastní viac spoluvlastníkov, daňové priznanie podáva:

■ každý vlastník sám za seba vo výške svojho spoluvlastníckeho podielu alebo jeden vlastník (zástupca) za všetkých spoluvlastníkov v prípade, ak sa všetci spoluvlastníci dohodnú.

To sa nevzťahuje na manželov, ktorí majú pozemok, stavbu, byt alebo nebytový priestor v bytovom dome v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov; v tomto prípade priznanie podáva jeden z manželov.

Mesto Spišské Podhradie vyrubí daň rozhodnutím, ktoré doručí daňovníkovi do vlastných rúk. Daň je splatná v lehotách uvedených v rozhodnutí.

Pri **dani za psa** daňová povinnosť vzniká každej fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá nadobudla psa, resp. drží psa na území mesta, prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa pes stal predmetom dane. Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov.

Daňová povinnosť zaniká, ak daňovník už nie je vlastníkom alebo držiteľom psa, posledným dňom mesiaca, v ktorom pes prestal byť predmetom dane.

Daňovník, ktorému vznikla alebo zanikla daňová povinnosť k dani za psa je povinný podať:

■ čiastkové priznanie k dani za psa, ak už doteraz bol daňovníkom dane z nehnuteľností alebo dane za psa alebo dane za predajné automaty alebo za nevýherné hracie prístroje,

■ priznanie k dani za psa, ak doteraz nebol daňovníkom ani jednej z predchádzajúcich miestnych daní.

Daňovník, ktorý nemal zmenu vo vlastníctve alebo držaní psa, priznanie nepodáva.

Vyrubená daň bude uvedená v rozhodnutí, ktoré bude doručené daňovníkovi do vlastných rúk. Ide o spoločné rozhodnutie, ktorým sa vyrubuje aj daň z nehnuteľnosti.

Pokiaľ ide o **miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady**, všetky skutočnosti, rozhodujúce pre vznik alebo zánik poplatkovej povinnosti, ktoré u poplatníka nastanú v priebehu roka, je poplatník povinný oznámiť správcovi poplatku (Mesto Spišské Podhradie) do 30 dní odo dňa, kedy tieto skutočnosti nastali.

V prípade, že poplatník sa nezdržiava alebo sa nezdržiaval na území mesta Spišské Podhradie viac ako 90 dní v zdaňovacom období, správca poplatku môže na základe predložených potvrdení poplatníkovi poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad znížiť alebo odpustiť.

Potvrdenia k zníženiu alebo odpusteniu poplatku:

- potvrdenie zamestnávateľa o trvaní pracovného pomeru v aktuálnom roku s uvedením obdobia, v ktorom sa poplatník nezdržiaval v mieste trvalého pobytu,
- potvrdenie agentúry, ktorá sprostredkúva prácu
- pracovná zmluva
- doklad vecne príslušného úradu o pobyte v zahraničí
- potvrdenie o umiestnení v zariadeniach sociálnych služieb,
- potvrdenie o umiestnení v ústave na výkon trestu odňatia slobody
- potvrdenie o návšteve školy v zahraničí,
- potvrdenie o návšteve školy + doklad o ubytovaní
- potvrdenie o zaplatení poplatku v obci, kde má poplatník prechodný pobyt, alebo užíva nehnuteľnosť,
- potvrdenie o prechodnom pobyte – kňazi, rehoľné sestry

Poplatník preukáže čestným vyhlásením počet dní, ktoré sa nezdržiava alebo nezdržiaval viac ako 90 dní v zdaňovacom období v meste.

Najneskôr do konca aktuálneho roka, môže poplatník predkladať správcovi poplatku potvrdenia **vystavené v aktuálnom kalendárnom roku**, ktoré vplyvajú na výšku poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vyrubí správca poplatku rozhodnutím, ktoré doručí poplatníkovi do vlastných rúk.

Úhradu miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ako i ostatných miestnych daní, môže poplatník realizovať viacerými spôsobmi, ako sú prevodom na účet, prostredníctvom poštovej poukážky alebo priamo v pokladni MsÚ.

Všetky tlačivá k miestnym daniam a poplatkom nájdete na internetovej stránke mesta www.spisskepohradie.sk v sekcii „tlačivá na stiahnutie“ alebo si ich môžete vyzdvihnúť priamo na mestskom úrade v Spišskom Podhradí.

Ing. Mikolajová Viera
Mgr. Kynčáková Denisa

Mestská knižnica v Spišskom Podhradí

Tip na knihu

Salamon, Mona: SPIŠSKÉ PÁRKY

Autorka sa v knihe venuje histórii spišských párkov, ktoré vyrábala jej deda Štefan Varsányi.

Dán, Dominik: BÁSNIK

Z detektíva Krauzsa sa stane podozrivý zo spáchania série vražd mladých dievčat. Pomôcť mu môže iba kolega, ktorý mu aj napriek kontroverzným dôkazom ostane verný a vrah – básnik, ktorý kradnutými básňami manipuluje všetkým a všetkými.

Hamzová, Mária: V OKOVÁCH NENÁVISTI

Príťažlivá, tajomná a ako neskôr Oliver pochopí, aj veľmi nešťastná. Prečo si Timea píše denník plný sklamaní, bolesti a beznádeje? Olivera táto žena priťahuje, aj keď ho ona odmieta. Uzatvára sa do seba a do svojej bolesti. Čo také zažila?

Pronská, Jana: KLIATBA

Pred mnohými stáročiami Markus Berzevič chladnokrvne obetoval snúbenicu Aniku, aby zachránil svojich ľudí pred dobyvateľmi a mohol si užívať s milenkou-čarodějnicou Solveig. Zúfalá Anikina matka neunesla dcérinu smrť a prekliala Markusa, odsúdiac ho na večný život.

Cantrellová, Rebecca: STOPY DYMU

Berlín 1931. Rok, keď sa v Nemecku dostal k moci Hitler. Novinárka Hannah Vogelová zistí, že našli mŕtvolu jej brata Ernsta - spozná ho na fotografii neznámych mŕtvych, ale nemôže priznať, že ide o jej brata, pretože spolu požívali doklady židovským priateľom, aby mohli uniknúť z Nemecka.

Christer, Sam: ODKAZ KAMEŇOV STONEHENGE

Autor nerieši záhadu tejto stavby, ale jeho vernej podzemnej kópie, ktorá je posvätným miestom fanatickej sekty. Sekta vychádza z uctievaní kameňov, z ktorých je postavený Stonehenge a ešte aj v 21. storočí pokračuje v rituáloch s ľudskými obeťami.

Tešíme sa na Vašu návštevu v knižnici

Anna Gondová, vedúca knižnice

Slávnostné odhalenie expozície Nano Nagleovej

Uskutočnilo sa dňa 21. 11. 2013 v Spišskom Podhradí, ktorého sa zúčastnila jej Excelencia Anne-Marie Callan (írska veľvyslankyňa na Slovensku), Mgr. Jozef Bača (primátor mesta Spišské Podhradie), Sestra Anne (riaditeľka Nano Nagle), Jana Knižková (pani učiteľka), Sestra Louise Eustance

Členstvo v Pohrebnom podpornom združení

Pohrebné podporné združenie /PPZ/ vzniklo v zložitých spoločenských pomeroch. **11. marca 1928, keď sa 60 Betliarčanov rozhodlo založiť podporný spolok.** Cieľom a programom združenia zakotvenom v prvých stanovách bolo vzájomné podporovanie sa členov v prípade úmrtia a postaranie sa o slušný pohreb zosnulého. Toto poslanie združenia sa zachovalo dodnes a veríme, že ním zostane i v budúcnosti. Založenie združenia bolo výrazným pokrokovým skutkom. Ved' išlo o organizáciu, ktorá mala zabezpečiť svoj cieľ a program v úzkej zomknutosti členov, vo vzájomnej pomoci bez ohľadu na národné a náboženské presvedčenie, sociálne a triedne rozdiely. **PPZ bolo jediným spolkom, ktorý sa udržal počas socializmu** a to hlavne z dôvodu, že jeho členovia boli najmä robotníci a sociálne slabšie založení občania. Podľa nových zákonov sme považovaní za poisťovací spolok s nepodnikateľskou činnosťou. **V súčasnosti má Združenie v 208 odbočkách vyše 56.000 členov.**

Hlavné poslanie PPZ:

- vzájomná podpora členov,
- pomoc pri organizovaní dôstojného pohrebu,
- poskytnutie finančnej pomoci,

Podmienky pre vznik členstva:

- občan vo veku od 18 - 55 rokov

Jednorázové zápisné je odstupňované podľa veku nových členov:

- 0,00 € pre členov vo veku od 18 do 35 rokov
- 5,00 € pre členov vo veku nad 35 do 45 rokov
- 10,00 € pre členov vo veku nad 45 do 55 rokov

Výšku ročného členského príspevku stanoví Ústredie so sídlom v Betliari. Pre súčasne obdobie je výška základného členského príspevku stanovená 10,00 €/rok.

Na túto základnú sadzbu sa vzťahuje výška finančnej pomoci nasledovne:

- 285,00 € ak bol zomrelý členom viac ako 15 r.
- 200,00 € ak bol zomrelý členom do 15 rokov
- 150,00 € ak bol zomrelý členom 10 rokov
- 100,00 € ak bol zomrelý členom od 1 do 5 r.

Týmto spôsobom chceme upriamiť Vašu pozornosť na naše PPZ. Prosíme považujte o jeho poslaní a práci. Pomoc v najťažších chvíľach života je i dnes potrebná a hľadaná. Ponúkame Vám túto pomoc a pozývame Vás za člena do našej veľkej rodiny. Budete spokojný, že ste sa rozhodli pre vstup do tejto potrebnej humanitnej spoločnosti. Bližšie informácie Vám poskytne naša odbočka.

J. Hudáč,
C. Valková

Vykonanie štátneho požiarneho dozoru

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Levoči ako orgán štátneho požiarneho dozoru Vám týmto v zmysle § 21 písm. i) zákona č. 314/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov oznamuje, že bude vykonávať štátny požiarly dozor až do odvolania vo Vašej obci v týchto objektoch a zariadeniach právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov:

- 1) Domov sociálnych služieb sv. Jána z Boha, Spišské Podhradie
- 2) Hošpitálska rehoľa sv. Jána z Boha, Spišské Podhradie
- 3) Spišská katolícka charita, Dom Charitas sv. Jána Bosca, Spišská Kapitula
- 4) Rímskokatolícka cirkev, biskupstvo Spišské Podhradie, Spišská Kapitula
- 5) Mesto Spišské Podhradie
- 6) Základná umelecká škola, Spišské Podhradie
- 7) Knižský seminár biskupa Jána Vojtášáka, Spišské Podhradie
- 8) Základná škola, Školská 3, Spišské Podhradie
- 9) Poľnohospodárske družstvo podielnikov, Spišské Podhradie
- 10) PRO POPULO, s. r. o., prevádzka Spišské Podhradie
- 11) SUPERMIX, s. r. o., Spišský Salaš, Spišské Podhradie
- 12) EDY Slovakia, s. r. o., prevádzka Hotel Kapitula, Spišská Kapitula

- 13) Milan Šimko, Krompachy, prevádzka Sivá brada
- 14) Štefan Sýkora, Penzión Podzámkom, Spišské Podhradie
- 15) Miroslav Longauer, Penzión Chalúпка, Spišské Podhradie
- 16) Jozef Pacák, Penzión U Pacáka, Spišské Podhradie
- 17) František Ondáš, Penzión u Kastelána, Spišské Podhradie
- 18) M3OIL, s. r. o., ČS Spišské Podhradie
- 19) Drevospol, spol. s r. o., Spišské Podhradie
- 20) ECO BOX, s. r. o., Spišské Podhradie
- 21) Miroslav Klim - Drevovýroba, Spišské Podhradie
- 22) SLOVMARKET SLOVSTEIN, s. r. o., Spišské Podhradie
- 23) Služby mesta, s. r. o., Spišské Podhradie
- 24) EURO KAMENĚ, s. r. o., Spišské Podhradie
- 25) Palivá a stavebniny, a. s., prevádzka Spišské Podhradie
- 26) Rímskokatolícka cirkev, farnosť Spišská Kapitula
- 27) Evanjelická cirkev augsburského vyznania

mjr. Mgr. Stanislav Strojný
riaditeľ

Spišské párky ako kniha

Spišské párky pozná nie iba každý Podhradčan, ale každý Slováka a ich sláva, známosť a dobrý chýr sa niesli svojho času Rakúsko-Uhorskom, od Viedne po Budapešť, od Prahy po Krakov, či Košice. O tom však, kto ich vyrábala, kde a ako, sa vie všeobecne dosť málo a bolo by to tak ostalo, keby ma v mojom pokojnom užívaní si dôchodku, nebola pri túlaní sa po internete, kde som našla na informáciu o schválení ochrannej známky na spišské párky, napadla otázka: ako sa to stalo, že meno obyčajného mäsiara z celkom malého mestečka na Slovensku, klope na dvere v Bruseli, 85 rokov po jeho smrti? Doslova o päť minút dvanásť som sa pokúsila o odpoveď na túto otázku, pretože ako vnučka Štefana Varsányiho patrí k poslednej generácii, ktorá tvar, vôňu, šťavnatosť a výnimočnosť spišských párkov, mala možnosť poznať na vlastnom jazyčku. Po prvotnej otázke vynorili sa ďalšie a ďalšie, keďže deda som osobne nepoznala. On sa celkom mladý, 53-ročný, zodratý drinou, pominul v roku 1928 a ja som sa narodila v roku 1944. Dvaja, v podstate neznámi ľudia, lebo som sa otca na deda nepýtala a on nehovoril. Až keď sa obaja pobrali, ocitla som sa s trpkým poznaním, že o ňom neviem skoro nič, pred povinnosťou napísať knihu a zachytiť to, čo sa závažnou rýchlosťou rúti do nenávratna a zabudnutia. Pýtala som sa na všetky strany najskôr v rodine. Generácia vnukov, ktorých bolo 19 a medzi ktorých patrí aj ja, si ešte čo to pamätá z rozprávania v rodine a tak sa mi podarilo vystavať autentickú kosťu prózy, inak oblečenej do mojej sladkej fantázie, do ktorej som zasadila ťažký

život generácie našich predkov. Rodina mäsiera Štefana Varsányiho a jeho brat Andrej, neskôr Klárin manžel a Šimonova manželka, sú postavy skutočné. Ostatné osoby sú vymyslené a taktiež príhody, scénky, či udalosti sú dielom fikcie a dedukcie čias, kedy si skoro všetko, čo človek potreboval, vyrobil vo svojej najbližšej a najužšej komunite. Od klobúka, či chustky, cez oblek, či sukňu, až po topánky, či čižmy. Od narodenia, po smrť – kolísku, či truhlu. Všetko, čo potreboval v dome, v záhrade, na poli, v dielni, či pri zábave. Anabáza párkov, ako fenoménu doby, sa vinie celou knihou. Raz ako veľký celok, inokedy len v pozadí, ako malý detail, v gobeline zobrazujúcom Spiš na ceste storočiami. V storočí, ktoré si zaslúžilo ochutnať párky, platili v spoločnosti zákony imanentne nesúce v sebe odkaz desatora a ľudia, tí – ako kytica lúčnych kvetov – národnostne pestri Spišiáci, ich aj v bázni Božej uvádzali do života, s úplným rešpektom a vedomím, že sú oporou, mantinelmi, ale i svetlom, za ktorým má a môže človek kráčať ku svojmu pozdvihnutiu. Pri písaní niektorých pasáží ma unášal pocit obdivu nad schopnosťami našich predkov pevne držať v ruke opraty pri riadení spoločnosti, či pri výchove svojich potomkov a aj keď ich život bol veľmi ťažký, plnenie povinností voči Bohu a národu, ich naplňalo nielen radosťou a optimizmom, ale dodávalo im aj silu. Očarená dobou, v ktorej Spiš prekvital, som maľovala obrázok, fresku, ale tá sa rokmi rozplynula ako kruhy na vode, ako vôňa pahrieb na zemiačnickách. Keď kniha Spišské párky koncom minulého roka vyšla, jedine vďaka podpore výrobcu

dnešných párkov, najbližších svojim zložením a chuťou tým niekdajším varsányiovským a vďaka spolupatričnosti ľudí, ktorí sa uvažovali s vedomím spoločného cieľa, priala som si, aby oslovila každého, kto ju vezme do rúk. Kniha je vtedy dobrá, keď sa človek, čo ju číta, zahľadí do neurčita, podoprie si rukou hlavu a rozmyšľa. Ak je kniha o spišských párkoch takto čítaná, čo si v kútiku srdca želám, potom bolo úsilie všetkých, ktorí o ňu bojovali, plodné a zmysluplné. Či to už bol Dr. Miroslav Varšo, Anton Hockicko, Mgr. Marta Lacková, Cecília Valková, alebo Mgr. Mária Litecká, ktorá knihu 14. decembra m.r. v hoteli Garni Kapitula na Spišskej Kapitule, uviedla do života, alebo mnohí ďalší, ktorí prispeli k dojemnej atmosfére pri tomto akte: Mgr. Janka Dolanská, Mgr. Štefan Genčúr, PhDr. Oľga Krupová, Štefan Blažko, Anton Fuchs, Bibiána Straková, Ing. Mária Kováčová, Jarmila Petrušková. Spišské párky v podobe knihy chcú možno pripomenúť rodákovi, že nebyvalé duchovné, i materiálne bohatstvo, dedičstvo našich predkov, ktorým kedysi oplýval Spiš, sa nemohlo len tak vypariť do stratenia. Ono je asi len kdesi v kútiku učupenej, unavené a zamrznuté, iba chvíľu spí v náručí škriatkov spod Sivej Brady. Príde deň, keď sa berberie zo spánku, ako zo spárov zmluvy s diablom a vyletí ku hviezdám, ktoré sa nad týmto kúskom zeme vždy zadúšali jeho nádherou. Keď ju nebesá vsadili ako drahý kameň do prsteňa, práve na toto miesto zemegule, nebu-de to náhoda.

Monika Varsányiová

400 rokov od Spišskopodhradskej synody

26. januára 2014 zažila evanjelická obec v Spišskom Podhradí významnú udalosť. V evanjelickom kostole sa konali slávnostné Služby Božie pri príležitosti 400. výročia Spišskopodhradskej synody. Synoda sa konala v roku 1614 a ňou sa cirkevné zbory Spiša a Šariša začlenili do štruktúry Evanjelickej cirkvi.

V krátkosti si pripomeňme udalosti pred 400 rokov.

Pamätná Spišskopodhradská synoda bola zvolaná do Spišského Podhradia na 22. a 23. januára 1614, aby podľa príkladu Žilinskej synody (1610) dobudovala evanjelickú cirkevnú správu aj na Spiši a v Šariši.

Synodu zvolal spišský a šarišský župan Krištof Turzo. Povolal na ňu magnátov, šľachtu, päť východoslovenských miest a dva senioráty. Na synode bol za superintendenta Spiša a Šariša jednohlasne zvolený Štefan Xylander zo Spišského Podhradia a za superintendenta pre päť hornouhorských slobodných kráľovských miest levočský farár Peter Zabler. K piatim slobodným kráľovským mestám sa pridali aj Veľký Šariš. Synodáli prijali 16 kánonov – zákonov, ktoré sa zväčša zhodovali s kánonmi Žilinskej synody a upravovali fungovanie cirkevnej správy v novovytvorených superintendenciách.

Politická a spoločenská situácia v čase konania oboch synod si vyžadovala silné osobnosti zo svetského stavu, ktoré dokázali jednať diplomaticky a svojou autoritou spájali zástancov odlišných názorov pri kodifikovaní obnovennej kresťanskej cirkvi a vytvorení jej správy. Patrónmi oboch synod boli príslušníci bohatého vplyvného rodu Turzovcov, pochádzajúceho z Betlanovic. Ústrednou postavou Žilinskej synody zo svetského stavu bol palatín Juraj Turzo. Spišskopodhradská synoda sa konala pod záštitou spišského a šarišského župana, kráľovského komorníka Krištofa Turzu.

Spiš a Šariš patrili medzi prvé oblasti na území dnešného Slovenska, kde sa začala šíriť Lutherova reformácia, vznikali prvé cirkevné zbory, senioráty a boli zostavené prvé vyznania viery. V tomto období bola zvlášť v spišskom regióne pomerne zložitá situácia. Na nej sa podpisovalo viac skutočností, napríklad sídlo prepošta v Spišskej kapitule, zálohovanie 13 spišských miest Poľsku od roku 1412, ktoré boli pod dozorom poľského starostu na hrade Stará Ľubovňa. V čase konania synody bol ľubovnianskym starostom poľský krajinský hodnosťár Stanislav Lubomirski. Poľskí panovníci neboli stúpenkami reformácie. Evanjelici v zálohovaných mestách sa začali verejne prejavovať, až keď sa začali šíriť správy, že poľský nástupca trónu Žigmund Augusta, sa stal prívržencom reformácie. Lutherova reformácia našla na Spiši veľa stúpenkov. Dôkazom je aj zmena pôvodného Bratstva (fraternity) farárov 24 spišských kráľovských miest na evanjelické. Touto zmenou v roku 1544 vzniklo prvé známe evanjelické združenie farárov (fraternita), ktoré je známe pod názvom Spišský mestský seniorát. Pôvodné Bratstvo malo svoj štatút s výsadami z 13. storočia. V dobe reformácie podľa neho vzniklo na Spiši ďalších sedem fraternít (seniorátov). Dňa 6. augusta 1610 výsadnou listinou rozšíril palatín Juraj Turzo všetky výsady spišského Bratstva aj na Bratstvo farárov piatich východoslovenských slobodných miest. Palatín nabádal evanjelických farárov Štefana Xylandra a Petra Zablera, aby evanjelici na Spiši a v Šariši prijali ustanovenia Žilinskej synody a utvorili superintendenciu. Štefan Xylander zvolal viacero synod a zhromaždení, ktoré boli neúspešné. K obratu došlo po prestúpení Krištofa Turzu k evanjelikom. Krištof dokázal eliminovať rôznorodosť názorov a na 22. januára 1614 zvolal do Spišského Podhradia synodu.

Na zasadnutí synody sa zúčastnilo 69 synodálov z duchovného a svetského stavu. Synoda v Spišskom Podhradí prijala 16 kánonov, ktoré korešpondujú so zákonmi Žilinskej synody. Nimi synodáli potvrdili záväznosť vierovyznania podľa Augsburského vyznania viery. Obaja superintendenti boli zvolení podľa wittenberského spôsobu. Peter Zambler bol v úrade superintendenta až do svojej smrti v roku 1645. Štefan Xy-

lander však právomoci superintendenta nemohol vykonávať, pretože v zálohovaných mestách poľská správa neuznávala zákony synody. Pod tlakom poľských úradov sa napokon Štefan Xylander vzdal svojho úradu. Jeho abdikáciu palatín Juraj Turzo prijal a oslobodil ho od prisahy. Po jeho smrti v roku 1619 boli cirkevné zbory tejto superintendencie podriadené superintendentovi slobodných kráľovských miest. (Publikované v Evanjelickom poslovi spod Tatier, 2013, roč. 104, č. 47 - 48, s. 13.)

Pamätnej Spišskopodhradskej synode budú venované aj **tohtoročné IV. evanjelické cirkevné dni**, ktoré sa budú konať v Spišskej Novej Vsi **27. až 29. júna**.

Na službách Božích kázal generálny biskup ECAV na Slovensku PhDr. Miloš Klátik, PhD. Ďalšími významnými hosťami boli Mgr. Slavomír Sabol, dištriktuálny biskup VD ECAV na Slovensku, doc. MUDr. Imrich Lukáč, CSc. generálny dozorca ECAV na Slovensku, **Mons. Andrej Imrich, pomocný biskup Spišskej diecезy rímskokatolíckej cirkvi, primátor mesta Spišské Podhradie Mgr. Jozef Bača a ďalší významní hostia z celého Slovenska**.

Slávnostný charakter bohoslužieb umocnilo aj **vystúpenie detského speváckeho zboru VILLA SAXORUM** pod vedením Mgr. Marty Lackovej zo Spišského Podhradia a spevokolu cirkevného zboru ECAV zo Spišskej Novej Vsi.

Sme radi, že všetci tí, ktorí sa zúčastnili slávnostných Služieb Božích v Spišskom Podhradí, prispeli k dôstojným oslavám tohto významného výročia.

Mgr. Ľubica Karpatyová
Foto Mgr. Peter Krupa st.

Ján Šimrák spišskopodhradský titulárny organista

Koncom roka 2013 sa v DABARe uskutočnila beseda o Jánovi Šimrákovi, hudobnom skladateľovi zo Spišského Podhradia. Dnes málo známeho, kedysi ale preslávneho hudobníka predstavila PhDr. Janka Petőczová CSc. z Ústavu hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied. Pre tých, ktorí ju prišli počúvať to bol nezabudnuteľný zážitok vytvorený nielen odborným výkladom sprevádzaným názornými ukážkami písomností spojených s J. Šimrákom, ale aj s hudobnými ukážkami z jeho diela. PhDr. Janka Petőczová sa skladateľom z nášho mesta zaoberá už roky a zaslúžila sa o preskúmanie jeho zachovaných diel. Je autorkou nielen odborných publikácií, ale aj niekoľkých zväzkov prepisov skladieb J. Šimráka do notového písma, pripravených na naštudovanie.

Dátum narodenia J. Šimráka nám nie je známy (?-1657). Vyrastal v rodine evanjelického farára Benedikta Šimráka z Veľkej Lomnice, jeho matka pochádzala zo Spišského Podhradia. J. Šimrák pôsobil v Spišskom Podhradí ako titulárny organista. O dôležitosti jeho poslania veľa napovie dobové chápanie úlohy organistu vo veriacom spoločenstve. Známe je Lutherovo presvedčenie o dôležitosti cirkevnej hudby. Veril, že pôvod hudby a evanjelia je ten istý - nebeský. Božie slovo by sa malo ohlasovať a spievať. Chránovú hudbu nazýva predicatio sonoris - znejúce ohlasovanie. S týmto presvedčením súviselo aj postavenie kantora v luteránskom cirkevnom spoločenstve, zvlášť pri liturgických obradoch. Hudobník je ohlasovateľom a vykladateľom Božieho posolstva.

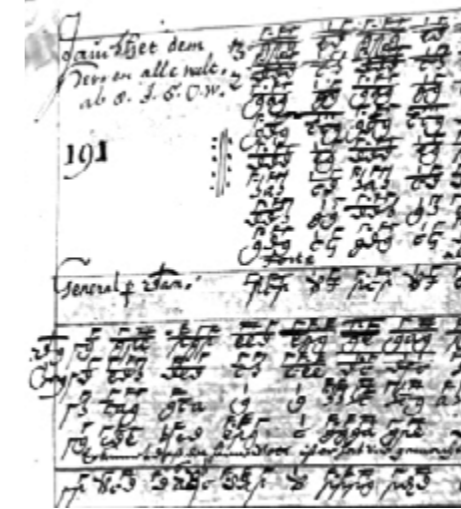
J. Šimrák sa postavenia vysoko hodnotenej úlohy organistu zhostil vynikajúcim spôsobom. Svedčí o tom veľké množstvo zachovaných skladieb, celkom 54 hudobných diel. Žánrovo predstavujú širokú paletu. Sú medzi nimi omše, motetá, žalmy a duchovné koncerty. J. Šimrák komponoval v duchu vtedajšej moderny. Jeho diela nechávajú formálne zaznievať koncertantné a sonoristické prvky benátskej polychórie, ako aj stále recitativo drážďanského skladateľa Heinricha Schütza. Zatiaľ je známych 42 kompletne zachovaných skladieb zapísaných nemeckou organovou tabulatúrnou notáciou.

Piesne J. Šimráka sa vo svojej dobe spievali v strednej Európe. Zistilo sa, že Šimrákova hudba sa hrávala vo Vroclavi. Nie náhodou. Bolo to zásluhou jeho syna alebo vnuka, ktorý bol v r. 1685 organistom v najvýznamnejšom vroclavskom evanjelickom kostole augsburského vyznania, v Kostole sv. Alžbety. Informá-

cia pochádza z listu Magistra Jána Kemmela, ktorý odovzdáva pozdrav Jurajovi Lányimu a pýta sa, či ešte žije jeho matka v Spišskom Podhradí.

Na besede sme sa okrem podobných zaujímavostí dozvedeli aj o správnom znení mena titulárneho organistu. Aj keď je známy pod menom Ján Šimracký alebo Šimbracký, správna podoba mena domáceho pôvodu je Ján Šimrák, pravdepodobne odvodeného od slovesa šimrať.

Na záver možno dodať len vŕcné želanie, aby táto významná osobnosť mesta Spišské Podhradie neupadla do zabudnutia. Veľká vďaka patrí PhDr. Janke Petőczovej za hodnotný výskum diela J. Šimráka, ale aj za jeho predstavenie a za poskytnutie jeho diel na ich prevenciu.

Literatúra:

Petőczová - Matúšová, J., Johann Schimrack [Ján Šimrák] Jauchzet dem Herren, alle Welt! [Zvučne plesaj Hospodinu, celá zem!], [1642], Ústav hudobnej vedy SAV v Bratislave, Prešovský hudobný spolok Súzvuk v Prešove, Bratislava - Prešov 2012.

Petőczová, J., Dejiny hudby na Spiši ako modelový prípad hudobnohistoriografického výskumu. In: Vedy o umenia a dejiny kultúry. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie. Slovenská akadémia vied Bratislava, 2013, 206-220.

HKECAV Levoča, Tabulatúrný zborník sign. SK-LE 3 A

Miroslav Varšo

Významné životné jubileá oslávili a oslávia

Ladislav Klag	70 rokov
Pavol Bilec	70 rokov
Mária Jarošová	70 rokov
Erika Seginková	70 rokov
Gabriela Maurerová	70 rokov
Emília Grigerová	70 rokov
Edita Fiľová	70 rokov
Alžbeta Barňáková	70 rokov
Mária Hudáčková	75 rokov
František Kacej	80 rokov
Martin Kolarský	80 rokov
Agnesa Fábryová	80 rokov
Jozef Hockicko	85 rokov
Jozef Škop	85 rokov
Margita Suchá	85 rokov
Juliana Puchallová	85 rokov
Mária Kopnická	85 rokov
Helena Kolačkovská	90 rokov
Mária Suchá	90 rokov

Všetkým oslávencom srdečne blahozeláme a prajeme do ďalších rokov hlavne veľa zdravia a pohody v kruhu najbližších.

Opustili nás

Ľudovít Kaintz	nar. 1951
Irena Kirvejová	nar. 1958
Anna Žecová	nar. 1936
Marek Kočiš	nar. 1983
Jozef Kollár	nar. 1956
Marta Dindová	nar. 1933
Alžbeta Cmorejová	nar. 1928

Rodinám príbuzných vyslovujeme úprimnú sústrasť.

Ak si neprajete, aby Vaše meno bolo uverejnené v tejto rubrike, oznámte nám to na tel. č. 053/4195125, e-mailom: kultura@spisskepohradie.sk alebo osobne na Mestskom kultúrnom stredisku, Mariánske námestie 1.

Úspech holuba spod Spišského hradu v Južnej Afrike

25. január 1945 sa zapísal do histórie mesta Spišské Podhradie ako deň vstupu oslobodených vojsk na územie mesta počas druhej vojny a v roku 2014 ako deň významného úspechu poštového holuba občana nášho mesta, Mgr. Milana Blahovského v konkurencii najkvalitnejších holubov celého sveta. Pri tejto príležitosti som majiteľovi holubice menom **RHEA SILVIA** položila niekoľko otázok:

V prvom rade sa pripájam k množstvu gratulantov a poprosím ťa aby si čitateľom niečo o spomínanom výsledku tvojho holuba prezradil. O akú súťaž resp. pretek vlastne išlo?

MB: V Juhoafrickej republike je zriadené obrovské chovateľské zariadenie – po našom holubníku – kde sa každoročne sústreďujú najkvalitnejšie mladé holuby z celého sveta. Totiž chov poštových holubov to už nie je iba zasielanie poštových správ ako tomu bolo v dávnej minulosti či počas svetových vojen, ale dnes je to šport, ktorý je založený na komerčnej báze, inak povedané kde sa súťažá aj o veľké peniaze. Na celom svete je zriadených množstvo tzv. Testovacích staníc kde sa na jar sústreďujú mladé holuby a tie v jeseni vo veku 5 -7 mesiacoch súťažajú o finančné výhry, niekde dokonca aj o automobil. Práve takouto najznámejšou a finančne najsilnejšou stanicou je v súčasnosti predmestie Johannesburgu, kde sa už po 18-ty krát uskutočnil pretek s dotáciou 1 milión amerických dolárov. Aj preto je považovaná za tzv. Majstrovstvo sveta chovateľov poštových holubov.

Určite je účasť na takomto podujatí nie lacným špásom, či?

MB: Máš pravdu, ako vstupný poplatok pre účasť 3 holubov je potrebné zložiť 1000 USD na účet organizátora, priplatiť poplatok 100 € na prepravu a vybrať tie správne holuby, ktoré by dokázali uspieť- teda priniesť istý finančný efekt.

To si mohol vyhrať aj spomínaný milión USD?

MB: To asi nie, takouto dotáciou je pokrytý finálový pretek, ale teoreticky by to snáď aj bolo možné, pretože okrem finálového preteku kde je napr. 1. cena hodnotená sumou 120 000 USD sa uskutočňuje ešte 5 pretekov, kde je prvou cenou osobný automobil v hodnote cca 20 000 €. Tento rok to bolo ešte spestrené prémieou o veľmi pekný kabriolet Mercedes SL v hodnote okolo 100 000 €. Keď si spomeniem na to, že pri umiestnení môjho holuba som sa mohol stať jeho majiteľom ide mi mráz po chrbte.

Ako ďaleko si teda od neho bol?

MB: (úsmev) Stačilo vsadiť na holuba 1000 USD. Ten čo ho vyhral, ale vsadil, mal holuba až na 43. mieste. Bol to Holanďan, ktorý mal v stanici na

začiatku vyše 100 holubov, takže o jeho finančnom zabezpečení je asi čitateľom jasné o čo ide.

Vráťme sa teda k tvojmu holubovi – RHEA SILVIA 3. Odkiaľ to meno, a ako skončil?

MB: Každý holub dodaný do stanice musí mať priradené nejaké meno. Bola to moja tretia účasť v tejto stanici po sebe a v každom ročníku som mal holuba RHEA SILVIA, teda označil som ho ako 3. Na mojom holubníku je excelentný holub – víťaz národnej výstavy známy pod menom ROMULUS a práve jeho dcéra s týmto pomenovaním sa zúčastnila a aj zvládla náročný finálový pretek v 16. ročníku (Rhea Silvia je v historických záznamoch matkou Romula a Rema). RHEA SILVIA 3 skončila vo finálovom preteku na 26. mieste v konkurencii 3478 holubov, ktoré sa prebojovali do finálového preteku z vyše 6500 holubov z 40 krajín dodaných do stanice v máji minulého roka. Dokázala poraziť v extrémne ťažkom preteku zo vzdialenosti 661 km v tropických horúčavách vyše 33°C, holuby z najvyšších chovateľských krajín. O náročnosti preteku svedčí aj fakt, že prvý deň dokázalo túto vzdialenosť zvládnuť iba 53 holubov zo spomínaných 3478 holubov. Túto vzdialenosť zvládla za 11 hodín a 53 minút. Takýto výkon dosiahla vo veku 10 mesiacov, pričom takúto vzdialenosť v našich podmienkach majú mnohokrát náročne zvládnuť holuby vo veku 2 či 3 rokov.

Ako dopadli ďalšie slovenské holuby a koľko ich bolo poslaných do Južnej Afriky?

MB: Na finálový pretek sa dostalo 43 našich holubov zo 75 dodaných, a „RHEA“ získala tretie miesto v národnom poňatí. Holuby zo Slovenska tento rok „žiarili“ keď dokázali zvíťaziť v 2 pretekoch o auto a vo finále doleteli na 6., 14., 26., 153. mieste. Po mesiaci kedy sa uskutočnil finálový pretek je doletených iba niečo vyše 1300 holubov pričom zo Slovenska to zvládlo 21 čo je takmer 50 % úspešnosť.

Ako dopadli ďalšie tvoje holuby z tímu? Počula som, že tam bola aj VILLA SAXORUM.

MB: Máš pravdu aj VILLA tam bola, ale nie známym spevácky súbor, ale ako symboliku mesta som takto pomenoval jedného zo svojich holubov. Tento bol v pretekoch o auto dvakrát prvý

zo slovenských holubov a raz doletel tretí, takže Sp. Podhradie bolo viditeľné aj na južnej pologuli. Žiaľ z posledného preteku pred finále nedoletela – zrejme padla za obeť množstvu dravcov, ktorých je aj v JAR viac ako dosť. Podobný osud asi stihol aj tretieho holuba, ktorý zmizol zo stanice ešte pred začiatkom tréningových letov.

Ako končí po finálovom preteku takýto úspešný holub?

MB: Vo všetkých staniaciach sa po finálovom preteku uskutočňuje ich dražba a mnohé sa dostávajú na známe dražobné portály, kde sa ich cena šplhá do peknej výšky (často je to niekoľko desiatok tisíc eur), žiaľ v Juhoafrickej republike sú prísne veterinárne opatrenia, ktoré znemožňujú vývoz vtákov z krajiny a končia teda po odkúpení v chovných voliérach domácich chovateľov. Snáď sa raz objaví v niektorom rodokmeni úspešného holuba aj „RHEA“.

Zúčastnia sa tvoje holuby aj v ďalšom ročníku?

MB: V tomto roku plánujem poslať do JAR 2 družstvá, teda 6 holubov a snáď sa medzi nimi objaví opäť jedinec, ktorý potvrdí výkonnosť mojich holubov na južnej pologuli. Každopádne tam opäť bude RHEA SILVIA 4.

Patriš medzi najúspešnejších chovateľov vo vašej organizácii či aj v rámci Slovenska, kam by si zaradil tento výsledok?

MB: Z pohľadu množstva blahoželaní zo Slovenska, ale aj USA, Kanady či JAR a aj ocenenia sa zaradí medzi tie významné výsledky mojich holubov na medzinárodnom poli. Celý pretek bol prenášaný prostredníctvom webovej stránky <https://www.scmdpr.com/> tzv. online prenosom a v niektorých momentoch bola sledovanosť vyše 2000 pripojení a tak sa informácia o úspechu rýchlo rozšírila do všetkých kútov sveta. Zvíťazil som v mnohých súťažiach v rámci našej oblastnej organizácie (takmer 150 chovateľov okresov LE, SN, GE), dvakrát som mal najlepšieho holuba Slovenska, či som bol vicemajstrom Slovenska, ale to bol výsledok v medzinárodnej konkurencii najväčších profesionálov nášho športu a tak sa posúva tento výsledok zrejme na vrchol doterajšieho chovateľského pôsobenia.

V našom meste má sídlo Základná organizácia chovateľov poštových holubov, ktorá patrí medzi najsilnejšie z hľadiska úspechov chovateľov na Slovensku a jej členovia dosiahli mnoho menších či väčších úspechov a prostredníctvom nášho občasnika Vás budeme o ich činnosti a úspechoch informovať aj v ďalších číslach.

Otázky položila a spracovala Daniela Vancová

Činnosť Centra Nano Nagle

Centrum sa zaoberá týmito oblasťami:

1. Oblasť vzdelávania – pod vedením učiteľov
2. Oblasť kultúrnu
3. Oblasť sociálnu
4. Oblasť duchovného obohatenia

Naše Centrum zabezpečuje prevádzku MŠ, Školský klub a krúžkovú činnosť v prostredí Nano Nagle, ktoré pôsobí esteticky, útulne a príjemne.

Výučbu a riadenie činnosti v MŠ a ŠKD zabezpečujú učiteľka a rómske asistentky pod vedením riaditeľky Nano Nagle Sr. Anne. Učiteľ pracuje spolu s deťmi podľa vybraných činností, zámerov a podľa záujmu detí. Toto Centrum navštevujú rómske deti a dospelí. Je dôležité si uvedomiť, že učiteľ by mal vychádzať z faktu, že rómske deti žijú väčšinou v osadách dvojakým spôsobom. Prvý je v osade a druhý v škole. Z toho vyplýva ich správanie a prispôbovanie sa. Tieto deti v MŠ, ako aj v ŠKD majú malú slovnú zásobu, nepoznajú primerane vyučovací jazyk. Preto jedna z úloh pedagogických pracovníkov je zlepšiť slovnú zásobu a komunikáciu medzi sebou, ako aj učiteľom.

Čo poskytujete a zabezpečuje MŠ- elokovaná trieda?

MŠ – má elokovanú triedu s počtom 25 detí vo veku od 3-6 rokov. Priestory elokovaného pracoviska sa nachádzajú v Centre Nano Nagle na Gálovej ul. 69. Edukačný proces je realizovaný kvalifikovanou učiteľkou a rómskou asistentkou, ktoré sú zamerané pre prácu s deťmi. Oni im poskytujú ochranu, kamarátstvo a rovnocennosť. MŠ – elokovaná trieda zabezpečuje poledennú výchovnú starostlivosť deťom. Na zariadení je deťom poskytovaná plnohodnotná strava – desiata. MŠ- má vypracovaný školský vzdelávací program, ktorého základnou filozofiou je vychovávať deti v duchu humanistických princípov. V našich očiach je každé dieťa jedinečnou bytosťou, schopné pozitívneho vývoja. Vytvárame preto také podmienky, aby každé dieťa mohlo zažiť pocit úspechu a šťastia.

- Vedeťme ich k samostatnosti.
- Podporujeme prirodzenú detskú túžbu učiť sa.
- Pestujeme vzťah k rodine.
- Učia sa prirodzenou cestou k zdvorilému správaniu/ pozdrav, poďakovanie, stolovanie./
- Ponúkame im výlety do okolia a iné.

Spolupracujeme s rodičmi a máme s nimi pravidelný kontakt, čo pôsobí na dieťa.

Výchovno-vzdelávacia činnosť:

- a./ Príprava na vyučovanie
- b./ Záujmová činnosť
- c./ Spoločensko- prospešná
- d./ Krúžková činnosť

Rozvrh záujmových a krúžkových činností v ŠKD počas týždňa.

Pondelok: Počítačový krúžok

Anglický jazyk

Náboženstvo

Nemecký jazyk

Utorok: Výtvarná výchova /ZUŠ/

Jazyk slovenský

Anglický jazyk

Streda: Tanec a spev/ZUŠ/

Salón krásy

Anglický jazyk

Štvrtok: Ochrana človeka a prírodného prostredia

Anglický jazyk

Nemecký jazyk

Príprava na vyučovanie

Je organickou súčasťou učenia sa žiaka vôbec. Je zameraná na precvičovanie, opakovanie učiva a tým aj upevňovanie návykov, jednak na prípravu písomných úloh. Zvýšenú pozornosť venujeme deťom so slabším prospechom s cieľom zvýšiť vedomostnú úroveň detí a záujem o učenie. Pozornosť venujeme estetickému čítaniu- spev, tanec, maľby, tanec a iné. Starostlivosť o poriadok a čistotu. Veľkú pozornosť venujeme kultivovanému vyjadrovaniu, vystupovaniu na verejnosti, alebo spôsobu správania sa v každej situácii. Spolupracujeme so ZUŠ t.j. rozvíjame v každom dieťati citové, estetické, intelektuálne a kultúrno-spoločenské hodnoty.

V sociálnej oblasti rozdáme lásku, úsmev, úctu, porozumenie a rešpekt jeden voči druhému. Týmto plníme a slúžime potrebám tejto doby. Máme dobrý pocit, že môžeme pomáhať deťom, ľuďom a naša práca prináša ovocie. Centrum nás obohatilo novými skúsenosťami, poznatkami zo života, ako vedieť pomáhať slabším, chudobným a chorým.

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO V SPIŠSKOM PODHRADÍ VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

PIESNE DONSKÝCH KOZÁKOV

VOLNIJ DON

SÓLISTI DONSKÉHO KOZÁCKEHO SÚBORU GRIGORIJ POLOVINKA A ALEXANDER DŽALASOV
Z ROSTOVA NA DONE NA VEĽKOM TURNÉ PO EURÓPE

12.3.2014 (STREDA) O 19,00 HOD. V KINE SLOVAN

VSTUPNÉ
3 €

20. 3. 2014 štvrtok o 17,00 hod. Koncert ZUŠ a školy muzycznej z Glogowa

Koncert žiakov družobných miest
Spišské Podhradie – Glogow Malopolski

Kino Slovan

DIVADIELKO GAŠPARKO

16.3.2014
nedeľa
o 15,00 hod.

**NEPOSLUŠNÁ
PRINCEZNÁ**

Je ťažké vychovávať
princeznú, ktorá má
za kamaráta draka.
Divadielko pre najmenších
v podaní bábkového
divadla Gašparko.

Kino Slovan, vstupné: 1,- €

Najcennejší dar
JE UVEDOMIŤ SI VČAS HODNOTU NÁŠHO ZDRAVIA

**KOMPLEXNÁ
DIAGNOSTIKA**

Komplexná diagnostika vám odborným spôsobom
ukáže správnu cestu k zdraviu vášho tela a pomôže
navrátiť stratenú fyzickú i duševnú rovnováhu.

Pomôžem vám nájsť správny spôsob
správania sa k vlastnému telu.

PETER GREŇA
0948 110 091

Diagnostika sa uskutočňuje orgánovým skenerom,
ktorý dokáže včas odhaliť možnú príčinu neskorších chorôb,
alebo zdravotných problémov a následne ich účinne riešiť.

Čarovná hodina fyziky

A opäť sme v Základnej škole na Školskej ulici č. 3 v Spišskom Podhradí privítali „čarodejníkov“ - vedcov zo SAV v Košiciach, ktorí prišli žiakom ôsmeho a deviateho ročníka ukázať, že fyzika môže byť aj zábavná a zaujímavá. Veď koho by nezaujal levitujúci vláčik; názorné predvedenie toho, ako by skončil kozmonaut v kozme bez skafandra; či ako by zvonil, lepšie povedané zvonil (?) budík vo vákuu; kto má možnosť „chytiť“ do rúk tekutý dusík každý deň. a iné čary, ktoré zaujali takmer všetkých vrátane učiteľov. Dve hodiny ubehli veľmi rýchlo a my len môžeme dúfať, že sa nám podarí presvedčiť výskumníkov, aby k nám opäť prišli a ukázali nám, že fyzika nie je nuda.

Mgr. Katarína Belinská
učiteľka fyziky

Šaliensky Matko

„Tento chlapec, to som ja,
Šaliensky Matko.
Matko preto, že ma tak volajú
a Šaliensky preto,
že som sa narodil v Šali.“

V školskom roku 2013 / 2014 sa konal 21. ročník súťaže v prednese slovenskej povesti Šaliensky Matko Jozefa Cígera Hronského. Naša škola ostáva verná tradíciám a pravidelne sa do súťaže zapája. Aj napriek tomu, že záujem o umelecký prednes klesá, vždy sa nájdu odvážlivci a dobrí recitátori, ktorí sa s umeleckým textom slovenskej povesti popasujú. Bohužiaľ, je ich čoraz menej. Vyučujúci slovenského jazyka a literatúry sa snažia vytvoriť podmienky na rozvoj tvorivých schopností žiakov a prebudit v nich záujem a lásku k umeleckému slovu. V dobe prudkého rozvoja modernej techniky je to práca čoraz ťažšia. Slo-

venské povesti sú svedkom našej minulosti. Malí recitátori siahajú po zaujímavých slovenských povestiach, viažucich sa k rôznym miestam našej minulosti a všetky súťažné kolá sú nielen prehliadkou umeleckých prednesov, ale i studňou poznania, ktorá každoročne ponúka neznáme príbehy slovenskej histórie.

Hlavným organizátorom súťaže je MO MS Šaľa a redakcia časopisu Slniečko v spolupráci s Maticou slovenskou v Martine a v Bratislave, Ministerstvom kultúry a Ministerstvom školstva SR. Okresné a krajské kolá organizujú krajské a okresné školské úrady a miestne odbory Matice slovenskej.

9. decembra 2013 v Základnej škole v Spišskom Podhradí na Palešovom námestí sa súťažiaci deti stretli v školskom kole súťaže Šaliensky Matko. Porota na čele s p. učiteľkou Mgr. M. Farkašovou pozorne vypočula prednesy súťažiacich, ktorým sa darilo viac, ale i menej. Rozhodovanie bolo ťažké a vzhľadom k menšiemu počtu súťažiacich neboli udelené všetky miesta.

Výsledky školského kola:

1. kategória (2. a 3. ročník):

1. miesto - **Jana Vaverčáková** - 3. A trieda
2. miesto - neudelené
3. miesto - neudelené

2. kategória (4. a 5. ročník):

1. miesto - **Boris Kovalík** - 5. A trieda
2. miesto - neudelené
3. miesto - neudelené

3. kategória (6. a 7. ročník):

1. miesto - **Pavol Lopatka** - 6. A trieda
2. miesto - **Lenka Marcinová** - 6. A trieda
3. miesto - **Bohdana Zumříková** - 7. B trieda

Do okresného kola postúpili súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých miestach - Jana Vaverčáková, Boris Kovalík a Pavol Lopatka. Okresné kolo sa uskutočnilo 27. januára 2014 v Mestskom divadle v Levoči. Jeho organizátorom bol Mestský úrad – oddelenie školstva a odbor Matice slovenskej v Levoči.

Konkurencia bola veľká a recitátorské výkony vyrovnané. Súťažiaci deti si v hľadisku divadla vypočuli všetky prednesy svojich rovesníkov a netrpezlivo očakávali verdikt poroty. Každý chcel vyhrať, čo však nie je možné. Porota pri vyhlásovaní výsledkov povzbudila deti konštatovaním, že aj tí, čo neuspeli, sú vlastne víťazi zo svojich škôl. V okresnom kole zastupovali našu školu len dvaja súťažiaci, pretože Boris Kovalík sa na súťaži zo zdravotných dôvodov nezúčastnil. Svoje prednesy podali s výkonom, za ktorý sa nemusia hanbiť. Skončili bez umiestnenia na prvých troch miestach. Napriek tomu je obdivuhodné, že v dnešnej modernej dobe deti dokážu obetovať svoj voľný čas na prípravu a do súťaže sa zapájajú. Všetci súťažiaci získali od poroty pamätný účastnícky list. Poďakovanie patrí všetkým vyučujúcim, ktorí deti do súťaže pripravili.

Mgr. Mária Farkašová
Základná škola
Palešovo námestie 9

CVČ „Spišský hrad“ je tu pre Vás:

Na začiatku nového roku sme zorganizovali 63. ročník okresného kola v Matematickej olympiáde, ktorého sa zúčastnili žiaci z levočských základných škôl, ZŠ v Nižných Repašoch a ZŠ na Školskej ulici.

Ceny, dufame, potešili víťazov:
v kategórii Z5

1. miesto - Martin Strážik, ZŠ G. Haina, LE
v kategórii Z9

1. miesto - Adriana Babejová, ZŠ G. Haina, LE

2. miesto - Matej Hockicko, GSFA LE

3. miesto - Radovan Orinčák, ZŠ Francisciho, LE
Srdečne blahoželáme!

Kratučké jednodňové polročné prázdniny sa niesli v športovom duchu. Pre žiakov ZŠ sme zorganizovali **Florbalový turnaj**, ktorého sa zúčastnili štyri družstvá. Zaslúženými víťazmi turnaja sa nakoniec stali Kozmonauti v zložení **Dominik Rusnák, František Varga a Martin Dolák**.

Masterchef – kulinárska súťaž pokračuje aj v tomto roku. V januári si deti vyskúšali výrobu pirohov a bolo čo hodnotiť. Sladké, slané, s tvarohom, škoricou ale aj so slaninkou. Vyskúšali si zručnosť pri vypracovaní cesta, lepení ale aj zladení chutí. Srdečne blahoželáme **Kataríne Lesnickej a Diane Mačugovej**, ktorých lekvárové pirohy s domácim maslom boli na jedničku. Témou februárového kola je Kreatívny tanier. Tešíme sa na všetky prihlásené tímy!

Kvíz ZOH v SOČI - pred a počas Zimných olympijských hier v Soči sme zorganizovali Olympijský kvíz pre žiakov druhého stupňa. Z piatich tém si

vyberali otázky rôznych bodových hodnôt od 100 – 500 bodov. Dievčatá i chlapci preukázali svoje vedomosti v oblasti histórie, dejiska ZOH, slovenských olympionikov, hviezd a hokejového turnaja. Bolo zaujímavé sledovať rozhodovanie sa medzi danými možnosťami a nájsť správnu odpoveď. Klobúk dole pred tými, ktorí odpovedali „sľefku“. V kvíze totiž šlo nielen o pohotovosť odpovedí, ale hlavne o správnosť a vysvetlenie si čo ten či onen športovec dokázal, čím je známy. Dozvedeli sme sa, že Soči je vlastne kúpeľné mesto na Čiernomorskom pobreží, v koľkých športoch sa súťažá a veľa iných zaujímavých informácií, ktoré nám podal náš kvízmajsťer Vašo.

Kvíz sa konal v dvoch kolách, pričom pri bodovej nerozhodnosti deti dostávali otázky navyše.

Srdečne blahoželáme chlapcom z Ordzovian, ktorí obsadili 1. miesto v prvom kole. Na druhom mieste sa umiestnil **Marek Piontek**, tretie miesto obhájil **Adrián Michalko s Františkom Berkom** a na ostatných miestach s pekným bodovým ohodnotením sa umiestnil **Roman Bendžák, Janka Sľebodníková, Vaneska Krívdová a Dominik Rusnák**. V druhom súťažnom kole zvíťazil s veľkým bodovým náskokom **Filip Ledecký**, za ním skončili **Peter Jagáč, Richard Ledecký, Adrián Utlák a Oliver Fecko**. Srdečne blahoželáme!

Hokejová tipovačka - samozrejme veľmi sme sa tešili na hokejový zápas SVK – CZE, kde do našej tipovacej súťaže sa zapojilo veľké množstvo detí. Hlasovalo sa v CVČ, ale aj cez sociálnu sieť.

Nakoľko hokejisti opäť prekvapili, ďakujeme všetkým tipujúcim za ich tipy, no víťaz tipovania na presný výsledok zápasu sa nenašiel.

Klisko - dávame ešte do pozornosti klisko, ktoré využili deti zo ZŠ, ŠKD, ale aj rodičia s najmenšími deťmi, len počasie nám neprialo, aby bolo spustené dlhšie ako 1 týždeň. Teplý čajík zahrial a na ľadovej ploche bolo počuť radosť z gólov, ale aj vidieť krasokorčuľiarske kreácie našich dievčat, ktoré sa chystali na nomináciu na ZOH. Ďakujeme za kladné ohlasy, sme radi, že sme aj takouto troškou prispeli k spšteniu skúpej pani Zimy.

Jarné prázdniny s CVČ „Spišský hrad“

Pondelok – Gymnastické všeličo

Súťažiť sa bude v kategórii najlepších kotúl, premet bokom, športová zostava.

Kde? V TV Kotolňa o 13,00 hod.

Utorok – stolnotenisový turnaj

Streda – florbalový turnaj

Štvrtok – hry na ploche TV, volejbal, bedminton, florbal

Piatok – volejbalový turnaj

Posilňovňa bude otvorená ako obyčajne v čase 16,00 – 20,00 hod.

Prajeme príjemné prázdniny!

